

19.5.2020

OKV/61/10/2020

OKV/61/10/2020-OKV-2

Valtioneuvoston kanslia

Oikeuskanslerinvirastoon on saapunut oheinen Martin Scheininin oikeuskanslerille osoittama 28.4.2020 päivätty kantelu.

Kantelun mukaan valtioneuvoston päätöksistä on tiedotettu yleisölle harhaanjohtavasti käyttäen oikeudellisesti velvoittavilta näyttäviä ilmaisia. Kantelussa arvostellaan erityisesti Rajavartiolaitoksen yleisölle suunnattua tiedottamista. Asiakokonaisuuteen liittyen olen päättänyt arvioida myös Valtioneuvoston kanslian asiaa koskevan yleisölle suunnatun tiedotuksen. Pyydän näin ollen valtioneuvoston kansliaa toimittamaan asian selvittämiseksi tarpeellisen selvityksen. Selvitys tulee toimittaa oikeuskanslerinvirastoon 12.6.2020 mennessä.

Selvityksessä tulee vastata seuraaviin kysymyksiin:

- kuka tai mikä on vastannut asiaan liittyvästä tiedottamisesta valtioneuvoston kanslian verkkosivuilla?
- millä tavoin tiedottamisessa on otettu huomioon, että perustuslain 9 §:n 2 momentin mukaan Suomen kansalaisella on aina oikeus lähteä maasta ja palata maahan?
- vastaavatko valtioneuvoston kanslian käsityksen mukaan tiedottamisessa käytetyt ilmaiset valtioneuvoston 17.3.2020 ja 7.4.2020 tekemiä päätöksiä ja ovatko ne muuten asianmukaisia ottaen huomioon perustuslain 9 §:n 2 momentti?
- miten valtioneuvoston tiedottamisessa pyritään varmistamaan tiedotteiden sisällön oikeudellinen virheettömyys sekä suositusten ja velvoittavien säännösten ja määräysten erottaminen toisistaan?

Viittaa erityisesti seuraaviin tiedotteisiin:

- 16.3.2020 tiedote 140/2020: ”kansanterveyden ja terveysturvallisuuden vuoksi aloitetaan valmistelu Suomen rajojen sulkemiseksi pikaisella aikataululla kansainvälisiä velvoitteita noudattaen”.
- 30.3.2020 tiedote 197/2020: ”hallitus aloittaa pikaisesti valmistelut laivaliikenteen henkilö- ja matkustajaliikenteen lopettamiseksi”
- 7.4.2020 tiedote 223/2020: ”hallituksen tavoitteena on edelleen vähentää liikkumista Ruotsin ja vastaisella rajalla olevalla luontaisella työssäkäyntialueella. Jatkossa sallitaan vain välttämättömin työmatkaliikenne ja työntekijällä pitää olla työnantajan osoittama todistus työn välttämättömyydestä.”
- <https://valtioneuvosto.fi/tietoa-koronaviruksesta/rajoitukset- ja -suositukset>: ” 14.5. alkaen sallitaan Schengenin sisäraajat ylittävässä liikenteessä työsuhteeseen ja toimeksiantoon perustuva työmatkaliikenne sekä muu välttämätön liikenne”

Asiakirjat pyydetään toimittamaan ensisijaisesti sähköisessä muodossa (Word-, RTF- tai PDF-muoto) oikeuskanslerinviraston kirjaamon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo@okv.fi, tarvittaessa turvasähköpostia käyttämällä. Toimittaessanne asiakirjat pyydän mainitsemaan asian diaarinumeron.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Oikeuskansleri

Tuomas Pöysti

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Minna Ruuskanen